

СТАНОВИЩЕ

за докторската дисертация

на докторант хоноруван преподавател Стоян Дечев

от проф. Никола Николов,

Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий”

Преди всичко, искам да отбележа следния факт по отношение на настоящата дисертация: всички докторанти избират тема, с която най-добре биха се справили и защитили успешно, но случаят със Стоян Дечев е уникален – той не е избрал тема, това, което е излял в дисертацията си е дълбоко преживяно и изстрадано в годините назад. Той като че се е готвил цял живот за това. Събирал е факти за любимия си учител, документи, рисунки, мъдрости... така всички тези неща попадат на най-подходящото място.

Представената от докторанта дисертация има следната структура: увод; глава първа – „Художник и личност”; глава втора – „Учител и ученик”; глава трета – „Приятел и колега; заключение; богата библиография (първата такава за Ал. Поплилов) и приложение. Особено важно, интересно и любопитно е едно кратко допълнение, вън от изискванията за научен труд, озаглавено „Няколко думи от първо лице”. Изключителна находка на автора е мотото, с което започва всяка глава. Това са кратки сентенции от мъдри мъже, които сентенции, буквално с две-три думи, кратко ясно, плакатно, концентрирано и напълно покриват и изчерпват съдържанието на цялата глава.

В глава първа докторантът категорично и в пълнота изтъква качествата на Поплилов като изключителна и всестранно надарена личност. Подчертава високия негов професионализъм във всички видове изкуства и техните жанрове, чрез които художникът показва своята нравственост и отношение към света в който живее. Изкуства, чрез които той се стреми към един по-добър свят. Заключителната оценка на докторанта е, че Поплилов е неподражаем художник и явление в българската култура.

Във втора глава Стоян Дечев акцентира на преподавателската дейност на УЧИТЕЛЯ (тук думата учител натовавам със смисъла, които се влага в обръщението Учителят Сократ, УЧИТЕЛЯТ Христос, Дънов и т. н.) като подчертава неговата изключителна надареност като уникален педагог, ръководител и общественик, който се оказва, цитирам автора, „...на точното място в точното време...” Благодарение на тези си качества той създава поредица от нови специалности в Академията чиито възпитаници – пълноценни художници и личности градят българската култура. Педагогическите усилия на Поплилов довеждат българският плакат до европейско и световно ниво. Тук искам да подчертая, че преди „Школата Поплилов” в България не е имало истински плакат с качествата, които той трябва да притежава. Стоян Дечев прави извода, че с цялата си преподавателска, ръководна и обществена дейност Ал. Поплилов е феномен в съвременното българско художествено образование.

В глава трета Дечев прави много точния и логичен извод къде се корени всеотдайната и искрена обич и признателност на студентите, по-късно и негови колеги, към Поплилов. Големият педагог е задължително и близък приятел, който не държи сметка, цитирам автора, „...до къде приключват служебните му задължения”. Той е всеотдаен отговорен и предан преподавател и приятел в отношенията си със студенти и колеги.

Дисертационният труд има определено и безспорно приносен характер. Основният и най важен принос е фокусирането върху педагога Поплилов и неговата роля в нашата култура като такъв. За пръв път се акцентира на уникалността му като УЧИТЕЛ и заслугите му за развитието на българското изкуство чрез създаване на школа в българската приложна графика и извисяване качествата на плаката и визуалните изкуства у нас. Ако цялостното, съвкупно, високо, изящно и уникално творчество е неопценимо наследство за една култура, оставящо ярка следа като документ, то УЧИТЕЛЯТ Поплилов нарисува, сътвори, подготви, с гениалния си талант на педагог, поколения художници, които прославиха неговото име, специфичната му школа и името на България с прекрасни творби донесли престижни награди от всички посоки на света. Тук е мястото, в тези смутни времена, в които живеем, да си припомним съкровената заръка на УЧИТЕЛЯ изказана по толкова непринуден и запомнящ се начин: „*Никога не изневерявайте на занаята*”. Питам се дали вече не му изневерихме. Ето, с това е важен този труд – да помним и не забравяме заръката на УЧИТЕЛЯ. Да не допускаме да завехнат неговите думи.

Изчитайки обемния текст на дисертацията от над 200 страници набрани със ситен шрифт, разбирам, че Стоян Дечев е положил грамаден, огромен труд, който изисква много време и упорита изследователска работа. Това е още по-впечатляващо имайки пред вид, че в трите години на докторантурата той, освен преподавателските си задължения, е участвал в много наши и международни изложби, конкурси, журита, академични докторантски и други конференции. Има повече от необходимите публикации по темата и други проблеми в различни медии, организиран е самостоятелни изложби и изложби на студенти, изнасял е лекции в различни институции, получавал е награди. В този период той организира по един перфектен начин честването на 100-годишнината на Ал. Поплилов с множество прояви, осигуряването на които изисква много време и сили и включва много технически и нетворчески дейности. Прибавяйки и зрялата му възраст съпътствана от житейски проблеми ни подсказва, че той не е работил в комфорта на своите много по-млади колеги-докторанти, които изцяло се отдават на работата си по дисертацията. Всичко това е изисквало от автора немалки жертви, които също трябва да бъдат оценени.

Рядкото трудолюбие на Стоян Дечев, неговата енергия, воля за работа, коректност, точност, дисциплинираност, педагогическа всеотдайност, добронамереност и творчески заряд ми дават основание да вярвам, че той може да бъде още дълги години полезан на студентите, на катедрата и на НХА.

В заключение искам да подчертая, че дисертацията, изключително стойностна и навременна с неоспорими приноси в науката, е впечатляващо, фундаментално, основополагащо начало за по-нататъшното изследване на Ал. Поплилов, а нейният автор, със своите разностранни интереси и многопосочна работа, се утвърждава като сериозен познавач на делото на художника и българската графика. Дисертацията заслужава да бъде издадена като книга и аз апелирам авторът да получи активното съдействие за това от катедрата, НХА, и други институции.

С тези аргументи предлагам на уважаемия научен съвет да присъди на Стоян Дечев научно-образователната степен Доктор

Велико Търново
21. 03. 2018 г.

Проф. Никола Николов